

ПРОТОКОЛ

София, 14.09.2015 г.

**от Обществено обсъждане на Десетгодишен план за развитие на мрежите на
„Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2015-2024 г.**

Днес, 14.09.2015 г. от 10:03 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане в пълен състав на Комисията, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н.Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Георги Златев, Евгения Харитонова, Валентин Петков и Юлиан Митев – за главен секретар на КЕВР, съгласно Заповед № ЧР – ДС – 205/14.09.2015 г. (без право на глас).

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-61/08.09.2015 г. като заинтересовани лица бяха поканени **Министерство на енергетиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД, Българска асоциация „Природен газ“.**

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-жа Елисавета Михайлова – държавен експерт в дирекция „Енергийни стратегии и политики“ на Министерство на енергетиката;
- г-н Георги Гегов – изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Любомир Любенов – заместник – началник управление „Финансово – икономическо“ в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Пламен Иванов – началник управление в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Владимир Малинов – началник управление „Правно“ в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Камен Манев – служител в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Стоян Киров – служител в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-жа Пламена Ненкова – служител в „Булгартрансгаз“ ЕАД;
- г-н Георги Христов – представител на Гражданско движение „ДНЕС“;
- г-н Огнян Винаров – представител на Движение „ДЕН“, Граждански контрол.

„Булгаргаз“ ЕАД и Българска асоциация „Природен газ“ не изпращат свои представители.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван доклад относно Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2015-2024 г., приет на закрито заседание на 08.09.2015 г.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане.

Г. Гегов - изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Благодаря за отделеното време, за вниманието и труда, който сте положили. Преди да започна по същество, първо искам да благодаря за бързата реакция, с която преди няколко месеца сертифицирахте „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим оператор, отговарящ на Третия енергиен пакет на ЕС. Това е един път, за който ни се наложи сериозен период от

време, за да преведем предприятието така, че да отговаря на всички норми и изисквания на Европейската комисия. Това беше само една вметка. Десетгодишният план, който сме представили и изработили целият екип, който е тук, отразява необходимостта от действия, които трябва да се предприемат в един относително дълъг период. Това са действия, които са свързани с основните ни дейности: пренос на природен газ на територията на Република България, съхранение, оператор на единственото хранилище на територията на Република България, както и основната ни дейност, от която идват основните ни приходи: транзитен пренос на природен газ. Опитали сме се детайлно да опишем необходимите мероприятия, като сме се постарали да допуснем в плана, предвид динамичната обстановка в региона, възможностите за участие на „Булгартрансгаз“ ЕАД в нови проекти, които се очаква да бъдат реализирани в региона. От тази гледна точка, в частта, където сме посочили необходимите мероприятия за сигурността на системата, сме поставили и евентуалната възможност „Булгартрансгаз“ ЕАД да участва в няколко нови проекта, за които напоследък така усилено се шуми. Целта ни е била да създадем такива условия, че България, в лицето на националния оператор, да остане значим регионален играч, който на първо място да гарантира стабилните и ефективни доставки на природен газ на територията на Република България и да се подготви за случаи на евентуални нови кризи. Имам предвид работата ни по газохранилището, както и да търсене на всички възможни варианти за увеличаване на основните ни приходи от транзитен пренос. Първо ще започна малко по-детайлно в национален мащаб. Вие знаете, че „Булгартрансгаз“ ЕАД има няколко проекта, с които цели да позволи на региони, където все още няма добре развита инфраструктура или въобще няма такава да се създадат условия за газифицирането им. Активно работим по един проект, по който имаше известна забава към момента. Това е проектът за Добрич – Силистра. Ще започна с него, тъй като е почти готов. Мога да декларирам пред Комисията, че в момента вървят финални изпитания и се надяваме в рамките на този месец да получим Акт 15, евентуално през следващия месец Акт 16, с което ще позволим един от най-бедните региони, който доста години чакаше достъп до природен газ, да бъде газифициран. Спечелили сме европейско финансиране и паралелно с това работим активно по три други проекта. Те са за изграждането на тръба до Банско, изграждането на тръба до Свищов и регионите и изграждането на т.нар. клъстер в Подбалкана: Панагюрище – Пирдоп. За Панагюрище – Пирдоп мога да декларирам, че през последните шест месеца пуснахме процедура за предпроектно проучване, което премина успешно. За около месец ни бяха представени трите варианта за трасета. Поканихме големите индустриални предприятия да видят трасетата, да поприказваме в духа на откритост. Радвам се, че след две – три срещи се стигна до избор на трасе. Въпрос на формалност е да финализираме избраното трасе и да помоля екипа ми по най-бързия начин да подготви процедура за техническо проектиране, за да може догодина да започнем строителството. Добре знаете, че там се произвеждат между 7% - 8% от БВП на България и тръбата е изключително важна. Споменах проекта за Свищов. Там също върви предпроектно проучване. Надявам се в най-кратки срокове да получим трасета, да направим следващите стъпки за избор на трасе и също да вървим към техническо проектиране и изграждане. В момента подготвяме процедура за Банско, тъй като там предпроектното проучване и техническото проектиране са направени. Създаваме всички необходими условия да се газифицират тези райони, за които отдавна се говори, че това трябва да бъде направено. Второто е да влезем във всички срокове, така че да не загубим европейското финансиране. Във връзка със съхранението. Това също е друга важна тема. Виждате обстановката в Украйна, включително и това, което се случи в азиатската част на Турция. Вие знаете, че заради диверсия съвсем скоро беше взривен газопровод. Ясно си даваме сметка, че трябва да се работи много сериозно за ситуации при които ПГХ „Чирен“ ще ни бъде все по-необходим, отчитайки цялостното развитие на политическата ситуация в региона. За там сме предвидили и изпълняваме два проекта. Единият проект е за модернизация на съществуващата технология, която имаме там. Тази година успешно стартирахме два нови сондажа: Е-72 и Е-73. Това също са мероприятия, които бяха предвидени от няколко години, но не и изпълнени. С това се изчерпва възможността за разширението на „Чирен“ по отношение на дневните възможности за добив и нагнетяване. От сегашните 4 200 000 млн. куб. м очакваме да станат

на 5 000 000 куб. м на дневна база. Това, което сме записали в програмата, е ускорена работа по разширение на капацитета. Естествено, това е една много скъпа работа и няма да стане без европейско финансиране, за което в момента също се борим. Така от сегашния 550 000 000 куб. м ще вдигнем на 1 000 000 000 – 1 100 000 000 куб. м. С това повишение на капацитета ще се достигне и до възможността от дневно нагнетяване и добив между 8 000 000 – 10 000 000 куб. м дневно. С мероприятията, които в момента обсъждаме, даваме възможност изцяло да покриваме вътрешната консумация за 6 - 7 месеца от годината, но на този етап тези мероприятия не са ни достатъчни за зимната консумация, тъй като тя достига до 14 000 000 куб. м дневно. По отношение на транзита. Както сте видели добре, в нашата програма сме разработили няколко варианта, които са в зависимост от решенията на Европейската комисия, руските партньори и проектите, които са с американска подкрепа в Гърция. Съвсем умишлено те са в раздел прединвестиционна подготовка. Това е по простата причина, че това са проекти за които решението кой да бъде подкрепен не е на ниво екип „Булгартрансгаз“ ЕАД, имам предвид мениджърски екип. Това са решения, които по-скоро са на държавно ниво. Стремили сме се нито един от големите проекти за които се говори в публичното пространство да не бъде подценен като възможност. Затова е интересно защо е сложен и Ийстринг (Eastring) като такава възможност. Ако сте забелязали, не сме записали откъде ще е възможността за получаване на газ. Записали сме *входна точка на Европейския съюз*, защото това означава евентуална възможност от Черно море или от турска територия. Активно работим и с гръцките колеги по възможността да вкарваме втечен газ през техния LNG терминал. Не знам дали знаете, че в плановете на гръцките колеги влиза изграждането на нов терминал, който е в два варианта: близо до град Александруполис или близо до град Кавала. Друго основно перо по транзитния пренос е изграждането и рехабилитацията на четири нови компресорни станции. Това също е един дълъг и труден процес. Мога да уверя, че аз лично ходих да проверя преди срещата ни как вървят нещата. Те вървят по план. Нещо повече. Мога да декларирам пред Комисията, че в средата на следващия месец ще ви поканя на откриването на първата нова компресорна станция по транзита, която се намира в град Ихтиман. Поставяме два нови компресора в компресорна станция „Лозенец“ и два нови компресора на компресорна станция „Странджа“, които да гарантират основния транзит за турското потребление. Слагаме още един компресор в компресорната станция в Петрич, която е за транзита към Гърция. Трябва да ви уверя, че компресорите са реверсивни и са подготвени както за транзит през България, така и в обратната посока. Пак казвам, че това е свързано със сложната политическа ситуация в региона. Работим много активно, за да бъдем готови за всеки един от евентуалните нови варианти. За съжаление, трябва да отчета, че въпреки нашите усилия, срещнахме сериозна трудност при изграждането на интерконектора Русе – Гюргево. От както аз и моят екип, с който в различно качество сме работили в газовата сфера, поехме отговорността за националния оператор, предприехме незабавни действия по прекратяване на стария договор. Старият изпълнител беше изпратил писмо. С него той ни уверяваше, че не може да изпълни до край проекта и че е в състояние на неплатежоспособност. Скоростно обявихме нова процедура. Появиха се четирима кандидати. За съжаление, трима от тях не бяха подготвили хубави оферти. Все пак тогава се зарадвахме, че има един. Не е тайна, че това е „Станилов“ ЕООД с една сериозна немска компания, която имаше възможността да направи подводния преход. За съжаление, не можах да се разберат вътрешно и получихме писмо за отказ от изпълнение. Взехме решение на нашия управителен съвет за прекратяване на процедурата. В момента подготвяме нова процедура, дори миналата седмица ходихме в Букурещ, за да говорим с колегите, тъй като сме съвзложители. В четвъртък те бяха в нашия офис и силно се надявам тази седмица да стартираме нова процедура за търсенето на изпълнител. Оказа се, че въобще в Европа компаниите, които могат да направят това не са много, но сме с надеждата, че този път ще успеем, въпреки забавянето. За съжаление, това ще е петата процедура. Имам предвид три от румънска страна и втора от наша за изграждане на подводния преход на румънската връзка. Това са възможностите ни като предприятие, които ни дава закона: да търсим изпълнител и да вървим напред. По отношение на другия интерконектор. Не споменах, че румънският интерконектор е сто процента наша отговорност, турският и сръбският са двата

интерконектора за които активно подпомагаме министерството с нашия експертен потенциал. Добрата новина по турския интерконектор е, че успяхме да спечелим европейско финансиране. След дълги години говорене по темата, пуснахме процедура и избрахме изпълнител на предпроектното проучване на българска територия. Това означава, че успяхме да минем на етап на който да започнем реална работа по реализацията. По сръбския интерконектор работим усърдно със „Сърбиягаз“ и активно подпомагаме нашето министерство. Промяната до която се достигна е, че ще има три фази на интерконектора и увеличихме капацитета от 1 500 000 000 куб. м до над 3 000 000 000 куб. м, според потребността на Република Сърбия и Република България. Постигнатите договорки бяха да се изгради не само тръба, но и необходимото съпътстващо оборудване, за да бъде интерконекторът двупосочен и да помага на двете страни. Другият важен проект, който вероятно сте видели, е нещо, което също планираме да стартираме незабавно. Това е изграждането на лупинга от Лозенец до Недялско. Това ще позволи да имаме две основни тръби с около 10 000 000 000 куб. м по направление Турция от компресорна станция „Лозенец“ до Република Турция. Това се оказва изключително важно мероприятие предвид режимите по транзит, в които се намира националният оператор. Те са породени от невъзможността да получава газ от Азия, предвид диверсията за която споменах, и над 100% натоварване на мощностите на „Син поток“. В това натоварване имах възможността да се убедя при една моя среща преди десетина дни в представителството на „Газпром Експорт“, тъй като колегите бяха добри и ми показаха режимите. Оказа се, че към момента реалността за Турция е не много розова, тъй като имат сериозен недостиг на природен газ. Дори и в летните месеци се наложи да диспечираме в такъв режим, все едно е зима, за да помогнем на турските ни колеги. Имайте предвид, че сме на максимума от контракта за около 46 000 000 куб. м дневно транзит по посока Турция. Направих необходимите стъпки и се срещнах с колегите от „Газпром Експорт“ и „Газпром“. Предвид сложната ситуация в региона, останах с впечатлението, че трябва да сме подготвени за тези режими доста дълго време. Правим всичко възможно да си поддържаме техниката така, че да я щадим и съответно да изпълняваме контракти. Другото, което мога да съобщя, е, че отбелязаните в плана стъпки са свързани с един друг разговор, който проведох преди два-три месеца с колеги от „Газпром Експорт“, които поставиха въпроса за удължаване срока на действие на сегашния договор от 2030 г. до 2050 г. Това също се важен знак, че въпреки всичко, което се говори, реалността е такава, че всички оператори в региона, включително и търговци, търсят икономически най-изгодното решение за сигурните си доставки на природен газ. Мога да уверя, че това, което сме се опитали да направим с Десетгодишния план е действително да направим така, че националният оператор да може да гарантира доставките, транзитния пренос и съхранението на природен газ. Предвид сериозната и добре развита инфраструктура, която имаме да я развием така, че да бъдем трудно заобиколени в региона и да направим така, че независимо кой проект ще се развие в бъдеще ние да бъдем част от него.

Е. Михайлова – държавен експерт в дирекция „Енергийни стратегии и политики“ на Министерство на енергетиката:

Искам да благодаря на г-н Гегов за обстойното представяне на Десетгодишния план и да изразя моето мнение и това на министерството, че е подходено доста реалистично в настоящата разработка, макар че периодът е доста голям. Мисля, че има много реална оценка за пазара както в национален мащаб, така и в региона. Има проекти за които всички ние ще сме безкрайно радостни, ако се случат някога. Такъв е проектът за модернизация и разширение на газовото хранилище в Чирен. Това е проект за който много години слушаме колко е важен, колко е стратегически. Всяка една година се поставя на дневен ред като приоритетен проект, но все още нещата доста се забавят. Бих искала да ви попитам по отношение на инвестициите. Това, което сте заложили е доста добро, но е твърде оптимистично. Специално преходът от 2015 г. – 2016 г., ако погледнете цифрите, от 4 000 000 става на 92 000 000. Откъде очаквате да дойдат тези инвестиции? Иначе считам, че може да подкрепим така внесената разработка, тъй като тя определено дава визия за развитие на дружеството за предстоящия период и от страна на министерството подкрепяме плана.

Г. Гегов - изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Нашите прогнози са във връзка с изграждането на тези няколко тръби. Имам предвид проектите, които са за изграждане на тръба до Банско, до Свищов и клъстера в Подбалкана, за който ви казах. Ще се върна на старата теза, която изразих, че там се произвеждат между 8% - 10% от brutния продукт на България и по тези няколко направления очакваме много сериозна консумация.

Е. Михайлова – държавен експерт в дирекция „Енергийни стратегии и политики“ на Министерство на енергетиката:

Това собствени инвестиции ли са?

Г. Гегов - изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

50% са собствени инвестиции и 50% са грантово финансиране.

Г. Христов – Гражданско движение ДЕН:

Първо искам да кажа, че този план е много добре разработен и наистина заслужава висока оценка. Същото трябва да кажа и за групата, която го оценява, но там има едно изречение, че всичко е добре, но, така да се каже, се намира в условно наклонение, защото източниците за доставки и пренос на газ не са осигурени. Темата за газа и преноса ми е много чувствителна, защото имам голямо участие в тази работа. Аз съм един от първите трима души на които беше възложена Ямбургската спогодба. Повече от дванадесет години съм управител на „Булгарстрой комплект“, който осигуряваше ресурсите и организацията на нещата в бившия Съветски съюз. Даже още си пазя картата два на един и половина метра. Защо подчертавам това, че е в условно наклонение? Защото то още веднъж доказва, че България, благодарение на ненормалната политика на Европейския съюз и държавното ръководство, постепенно се превръща в бяло петно по отношение на ресурсите от газ. Забележете какво става наоколо и къде сме ние. Трябва да ви кажа, че в момента нещата са изключително остри, защото Русия и Турция са във война. Може да не е обявена, но са във война. Даже Путин предупреди техния посланик, че ще организира нов Сталинград на Ердоган по повод на ситуацията в Сирия. Даже там вече действията вървят. Тази ситуация няма да се оправи скоро. Доколкото имам информация, Русия се кани да предложи една трансформация за „Южен поток“. При нея една тръба ще преминава през Турция, защото тя иска не да транзитира, а да продава газ, а другите две тръби ще минат през Черно море и евентуално през българска територия. Ситуацията трябва да бъде такава, че България час по-скоро трябва да вземе съответното решение със съдействието на Европейския съюз. Германия няма проблеми, защото си има Северен поток. Франция има свой договор на „Газ дьо Франс“, който дори предвижда доставки до големи обекти вътре в страната. В Италия ЕНИ вече е собственост на „Газпром“. Единствените държави, които са в много тежко състояние са тези, които са в Средна Европа. Затова българската страна, в това число и Комисията за енергийно и водно регулиране, трябва да вземе решение час по-скоро и да бъде активна. Трябва да се направи нещо по въпроса и да се приключат тези инфантилни и безотговорни неща, които се случват в страната. Ще ви кажа един случай. Миналата година в Народното събрание се организира една голяма дискусия за отношение към „Южен поток“. Имайки предвид оплакванията на почти всички държави в Европа, че Русия поединично ги малтретира с цените, аз казах, че сега е моментът България да стане мястото за организиране на европейска газова борса, т.е. да не се работи само по техническите неща, а и за търговията с газ и за защита на финансовите интереси на всички страни. Петима души от ГЕРБ напуснаха заседанието и след една-две седмици се появи предложението за хъб. Какво представлява един хъб? Нищо. Това е едно техническо съоръжение. Според мен, всички, които сме тук и са отговорни за тази работа, час по-скоро трябва да стартират и активират нещата, така че да сме наистина сигурни в ресурсите, които са необходими не само за България, а и за Европейския съюз. Затова ние предлагаме от този наистина хубав план да се утвърди само това, което се основава на сигурни неща и сигурни обекти. Останалото трябва

да се решава тогава, когато му дойде времето, т.е. да се решат тези проблеми за които говорих преди малко. Второ. Нека някой да поеме инициативата и да предложи България да стане мястото на една европейска газова борса.

О. Винаров – Граждански контрол:

За трети път присъствам на одобряване на план. Комисията да не одобрява и да не се занимава в дневния си ред с всички, които не са представили протокол със становището на принципала. Не може сега Министерство на енергетиката, чрез своя представител, да пита откъде ще бъдат средствата. След като одобрявате и този протокол го няма към представените документи, значи е несериозно да питате, колкото е несериозна и енергийната стратегия на България от 2011 г., която е отхвърлена. Всички трябва да знаят, че е разработена нова енергийна стратегия, която е под ръководството на Кирил Цочев. Министър Петкова каза, че тя ще бъде преразгледана и евентуално ще има нов вариант. Щом нямаме енергийна стратегия, нямаме реда за всичко това, което трябва да се извърши. Защо казвам това? В този протокол трябва да е записано откъде ще бъдат средствата и какви са източниците. По този повод ще кажа, че се състоя среща в Министерство на енергетиката по нареждане на министъра. Тя беше по повод това, че ние предложихме банка за развитие, която осигурява кредит за големия енергиен проект, а и за други, т.е. и за вас, ако кандидатствате. Този кредит е за 120 000 000 евро с лихва от 3% и срок за откупуване от 10 до 30 години. Това е във връзка с представеният и одобрен Десетгодишен план за развитие на ЕСО ЕАД. В него се предлага да бъде финансиран високоволтовия далекопровод „Марица изток 2“ – Комотини. Какво се оказа? Първо, че министерството не знае изискването. Тези пари щяха да отидат в тази банка, в която фирмите от енергетиката загубиха 250 000 000 лв. Добре, че не отидоха и те там. Съобщавам нещо, което може да ви бъде от полза. Вие също може да кандидатствате, ако имате готов проект с технико – икономическа част. Те искат да видят за какъв срок по тази част ще стане откупуването. След това трябва да има банка, в която да вложите парите, някоя първокласна европейска банка. Всички тук трябва да знаят, че в България има една единствена банка. Една единствена банка. Три пъти ще го повторя. Това е холандската ING Банк, която има седемдесет клона в света. Тук има клон и всички акредитиви и всички плащания се потвърждават. Те неотменно ще бъдат платени. Всички други банки, това е потвърдено от наши представители, Райфайзенбанк, Париба Банк, Алианц, всички са банки, на които тези компании са дали имената и не отговорят за тяхната финансова стабилност. Тези банки са регистрирани по българското законодателство за банки. Когато стане нещо, търсиш и няма от кога да си вземеш обратно парите. Това го казвам като малко отклонение и като помощ. Ако имате нужда и готови проекти, с министерството се разбрахме, че банката ще е тази. Тя не работи с граждани, а с корпоративни клиенти. Другият ми въпрос е дали в КЕВР и Министерство на енергетиката има газовици на щат или външни експерти. Следващият ми въпрос е дали ако „Южен поток“ бъде заместен от „Турски поток“, което вече се вижда, че едва ли ще стане, колко милиона лева годишно ще се загубят от транзит и как ще се използва сегашната тръба при тези шантажни изказвания, че Русия спре транзита през Украйна. От думите на изпълнителния директор се подразбира, че „Газпром Експорт“ искат да продължат договора от 2030 г. до 2050 г. Това изречение е в политическа светлина и си самоотговорих, ако казаното действително е така. Другият въпрос и към двете страни е защо цените, които КЕВР определя, са по-високи от тези „Булгаргаз“ ЕАД. Най-високи са цените на „Овергаз Инк.“ АД. Каква е причината? „Булгартрансгаз“ ЕАД ли взима по-висока транзитна такса от „Овергаз“? Задавам този въпрос, защото аз съм на страната на потребителите. Участвам тук в тази си позиция. Същевременно представлявам и бизнеса. Близо десет години тук се говори за интерконекторните връзки. Кога? Кога ще станат тези интерконекторни връзки? Искам основно да се отговори на въпроса как ще се финансира и какви са гаранциите за целия този прекрасен проект. Ако желаете и имате такива проекти, ще съдействам за тази банка, за да ви отпусне такъв кредит.

Председателят даде думата на членовете на Комисията за въпроси към

представителите на дружеството.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси към представителите на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Аз имам въпроси и ще ги поставя последователно. На първо място. Не чух нищо за интерконекторната връзка с Гърция. Окончателното инвестиционно решение трябваше да бъде подписано на 29.05.2015 г. Подписването беше отложено за 12.06.2015 г. Знаем каква е обстановката в Гърция и за предстоящите избори. В комуникация ли е „Булгартрансгаз“ ЕАД и кога се очаква евентуалното подписване на това окончателно инвестиционно решение? Вторият въпрос е свързан с капацитета за съхранение на природен газ. Вие се спряхте на това, че се реализират два нови сондажа и че капацитетът на „Чирен“ се увеличава. Дано да стигне до 1 100 000 000 куб. м. Многократно беше заявявано, че е необходимо и второ газово хранилище в страната. На каква фаза са разговорите и преговорите? Това, което се знаеше за „Галата“, е, че поради неразбирателство по отношение на прилаганата цена от „Петроселтик“ от българска страна интересът към „Галата“ е преустановен. Продължават ли разговорите и изобщо има ли други виждания за реализиране на второ газово хранилище? Поздравявам ви, че тези три отклонения от националната газопрееносна мрежа ще удовлетворят до голяма степен възникващите потребности в индустриални центрове на страната. Движението на цените на природния газ, които ще се окажат с около 30% по-ниски от миналата година, трябва да покаже на инициативните български индустриалци, че използването на природен газ ще става все по-рентабилно за тях. Ще отправя и един призив. Газопрееносната мрежа да се развие и към Северозападна България. Виждам, че е включена Североизточна България, Северна Българи и Южна България. Редно е да се даде знак и към Северозападна България. Последно. Изграждането на новата инфраструктура е свързано с изграждането на газопровод от Варна до Оряхово. Очакваната инвестиция е в размер на 2 100 000 000 евро. В инвестиционната програма за целия период тази сума не съществува. Цялата програма е за значително по-малка сума. На каква фаза е всичко това и каква е необходимостта да се включи именно този проект? Що се касае до Ийстринг (Eastring), това, което го прави по-неизгоден за България от „Набуко – Запад“ е обстоятелството, че страната ще бъде пресечена само във вертикално северно направление с изход от Кардам. Транзитните такси ще останат основно за Румъния и природният газ ще пресича изцяло нейна територия към Словакия. Две силни предимства на „Набуко – Запад“ са, че трасето за пренос на природен газ е много по-голямо и достига до един от най-големите газоразпределителни центрове: Баумгартен в Австрия. Ийстринг (Eastring) достига до Словакия.

Председателят даде думата на работната група, изготвила доклада.

Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензи и пазари – природен газ“:

Единият от поставените въпроси беше свързан с цените. В този доклад не се коментират цени. Това е Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2015-2024 г., който е свързан с това дали икономическото състояние на дружеството е стабилно, за да може да извърши тази инвестиционна програма. Тук няма никакви цени. Другият въпрос беше дали в Комисията има хора, които са назначени като газовици. До мен стои колежка, която има 25 години стаж в енергетиката. Има и други колеги с магистратури. Наистина има газовици, които пресъздадоха Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД в този кратък вариант. Цените ще бъдат предмет на друго заседание.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Цените ще бъдат обект на обсъждане, което ще се проведе по-късно този месец.

Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензи и пазари – природен газ“:
На това обсъждане ще присъства „Булгаргаз“ ЕАД, а не „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Сега давам думата на представителя на „Булгартрансгаз“ ЕАД, защото бяха поставени въпроси към дружеството от страна на другите участници в днешното обществено обсъждане.

Г. Гегов - изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Първо искам да кажа, че цената за всички потребители на нашите услуги е една и съща. Тя е 19,73 лв. на 1000 куб. м. Тя няма как да рефлектира на крайната цена, тъй като натоварва основната цена с една и съща ставка. Това е по този въпрос. По въпроса за гръцката връзка, която е изключително важна. Мога само да съобщя, че там има отделна компания, която следи целия процес. Ние сме отделили определени средства, за да можем да поемем увеличен капацитет от 3 000 000 000 на 5 000 000 000 към нашата мрежа. С това ще създадем възможност да се отворят и диверсифицират доставките по посока Гърция. По отношение на Ийстринг (Eastring) и тръбата, която е по „Набуко – Запад“, искам да кажа, че са сложени в графата, която е за прединвестиционни дейности, тъй като те няма как да станат без политическо решение. Мога да дам малко повече информация. Разговорите, които съм провел със словашките, унгарските и румънските партньори са в посока ние да имаме равен дял на румънска територия, ако се включим в Ийстринг (Eastring). Ще имаме приход от транзити такси през румънска територия. Това е нещо, което е съвсем различно и нашата инфраструктура по никакъв начин няма да участва в едно ново предприятие. Ще получаваме това, което получаваме на българска територия. Понеже това е предмет на търговски разговори, не искам да казвам ставката, но имайте предвид, че ще притежаваме такъв дял, какъвто ще имат словашите и румънците. Унгария е със съвсем малък дял. Това е договорката. Основните три държави, които ще печелят са тези. Това означава, че вървим по модела на придобиване на собственост на чужда територия. Това е добрата новина от преговорите. Пак казвам, че това е политическо решение. Естествено най-изгоден вариант е дългата тръба от Варна до Оряхово и по тази причина ние държим на нея. За нас приоритет номер едно е Варна – Оряхово, ако дойдат руски тръби или се открие местен сериозен източник.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Това е при положение, че имаме руски доставки до Варна.

Г. Гегов - изпълнителен директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

Да така е. Друг вариант е находище в Черно море, каквото румънците откриха. Тогава ще трябва инфраструктура за достигане до Централна и Източна Европа. При всички случаи ние държим на най-дългия маршрут. Относно второто газово хранилище. Знаете, че се намираме в етап, в които министерството води много сериозни преговори с концесионерите на „Галата“. В резултат на тези преговори ние ще създадем концепция и ще преценим дали „Галата“ може да се използва за изграждане на второ газово хранилище и колко ще струва това. Ще изпратим необходимите документи до Комисията, когато имаме по-голяма яснота по този въпрос и ще поискаме промяна в десетгодишния план, ако това се наложи. Тъй като нещата са динамични и все още има концесионер, не мога да говоря от името на министерството и от името на концесионера. Не сме спрели да мислим по темата. Оглеждаме стари находища около Плевен. Няма нещо официално, но изследваме и събираме информация. Това е едно много скъпо съоръжение. Сега върви процедурата за наемане на капацитет и се оказва, че дори и към сегашното ни хранилище няма достатъчно интерес. Говорим и за ефективност при управление на държавните предприятия и е добре да се правят проекти, които ще бъдат икономически ефективни. Ако проектът с тръбата Варна - Оряхово действително се реализира или се намерят залежи, второ хранилище е крайно необходимо

като балансър. Може би, тогава ще дойде моментът, когато ще представим конкретен проект.

След като установи, че няма други изказвания, председателят благодари още веднъж на присъстващите и закри в 10:58 ч. общественото обсъждане, като напомни за 14-дневния срок, в който могат да се представят в Комисията предложения по проекта на решение относно Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2015-2024 г.

Закритото заседание за приемане на решение ще се проведе на 12.10.2015 г.

Приложения:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-61/08.09.2015 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

1.
(С. Тодорова)

2.
(Р. Осман)

3.
(Г. Златев)

4.
(Е. Хаританова)

5.
(В. Петков)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Ю. МИТЕВ

(съгласно Заповед № ЧР – ДС – 205/14.09.2015 г.)